

Anul II. ~~~~~ Arad, Martie 1931. ~~~~~ Nr. 3.

ȘCOALA VREMII

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE LUNAR

—: sub îndrumarea unui comitet de redacție —:

CUPRINSUL

I. Cădariu: Porunca vremii.

Pedagogice-Culturale.

T. Mariș: Contribuțiuni la pedagogia românească.

T. Șt. Vicol: Precizări asupra aplicabilității jocurilor decrolyene la copiii de cl. I primară.

Al. Lascarov Moldovanu: Cultură și credință.

Diverse

I: Cum nu trebuie să se scrie.

Cărți și reviste.

Informațiuni.

Comunicări oficiale.

Biblioteca Centrală
Raională Arad

Redacția și Administrația la Revizoratul Școlar
ARAD.

Prețul 1 exemplar: **17 Lei.**

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 200.

Pe jumătate an „ 100.

Abonamentul se plătește anticipativ.

Abonații sunt rugați să ne trimită adresa lor precisă și să ne comunice orice schimbări de adresă ulterioare.

Cei ce ne trimit manuscrise pentru publicare, sunt rugați să le scrie cât se poate de citeț și numai pe o față a hârtiei.

Manuscrisele nu se mai înapoiază.

Anunțuri și reclame se primesc după învoială.

ȘCOALA VREMII

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

Porunca vremii.

Spuneam în No. trecut al revistei noastre — ceeace, de altfel, spune toată lumea, — că nota dominantă a preocupărilor omenești din zilele noastre este **materialismul**, însoțit de un vădit declin al aspirațiilor de ordin cultural și mai ales moral. Idealul urmărit cu precădere, nu este acela de a tinde din ce în ce mai mult spre o desăvârșire culturală și morală, ci îmbogățirea cu orice preț și cât m i repede. Iar această tendință generează **parvenitismul**, în toate aspectele lui hâdoase.

Di Sextil Pușcariu, într'o conferință a d-sale, ținută la Patul Cultural din Arad, spune că dacă ai întreba pe cel dintâiu trecător ce-l întâlnești în cale, că primire-ar el să fie numaid-cât ministru, ți-ar răspunde, cu siguranță: „Da!” Sunt prea puțini cei ce se întreabă dacă valoarea lor reală îi îndreptățește, ori nu, la locurile pe cari le râvnesc. Intre împrejurările stării de decădență a moravurilor și de depreciere a valorilor, natural că nimeni nu este constrâns să-și pună întrebarea de mai sus. Experiența zilnică arată doar că oricine poate ajunge orice, cu condiția să se știe „învârti” și să se scuture de balastul scrupulelor morale. Cel incapabil de atare „efort”, este clasificat în limbajul curent ca „naiv”, „demodat”, „învechit”. Dar nu numai atât. Cel ce, fiind între lupi, nu vrea să urle împreună cu ei, devine ținta atacurilor întregii haite.

Această anormalitate — căci normală nu poate fi astfel de stare, — pe care de altfel o socotim trecătoare, a atins mai mult ori mai puțin și școala. „Oamenii noi” — nu prin concepții progresiste, căci acestea rămân tot în seama „naivilor”, ci în sensul de noroiu răscollit de vâltoare — și-au făcut apariția și în domeniul școlar. Nu se putea ca politicianismul, favoritismul, bacșișismul, aceste hidre balcanice, în plină ferență dela războiu încoace, să nu îmbăleze și sanctuarul în care se formează su-

fletul nostru național. Lucrurile sunt prea cunoscute și nu-i ne-
voe să mai stăruim asupra lor.

Ceeace vrem să reținem în urma acestor constatări, este
orientarea ce trebuie să o aibă în fața situației date corpul nostru
didactic, în mâinile căruia sunt încredințate destinele Neamului.
Nădăjduim că epavele aruncate de uraganul vremilor tulburi pe
malul tărâmului școlar, nu sunt prea numeroase. Înlăturarea ace-
stor epave, sau cel puțin izolarea lor în așa fel ca ele să nu
mai poată strică școlii, se impune dela sine.

De altă parte — și aici îndemnul nostru se îndreaptă
mai ales către toți acei învățători, tineri și bătrâni, cari își sim-
țesc sufletul plin de căldura dragostei față de Neam și față de
chemarea lor dăscălească, cu alte cuvinte, către cei ce și-au păs-
trat curățenia sufletului neatinsă de duhoarea Sodomei moderne
— ținem să accentuăm (și este absolută nevoie să ne dăm se-
că toți) că în aceste vremuri de progres virtiginos și de
concurență necruțătoare între neamuri, noi nu mai putem
sta izolați, inactivi și somnolenți, lăsându-ne în „dolce far-
niente“ la voia întâmplării, căci în chipul acesta ne-am riscă vi-
torul și existența noastră ca neam. Și cum astăzi terenul pe
care se dă lupta cea mare dintre neamuri este cultura,
școala este cea dintâi chemată să-și dea tot aportul său de
energie, pentru ca prin cultură să asigure neamul nostru situa-
ția cea mai avantajoasă posibilă în lupta pentru traiu.

Nu este însă de ajuns numai să vrem să lucrăm. Mai tre-
buie să și știm cum să lucrăm în condițiile cele mai bune.
Iar această cerință reclamă studiu. Trebuie să citim, mereu să
citim, să cercetăm, să experimentăm. Școala trecutului nu mai
poate face față vremilor de astăzi. Ce-am știut ieri, astăzi nu
mai este suficient, ci trebuie să ne primenim mereu cunoștințele.
În țările mai avansate decât noi, în special în Austria și Ger-
mania, se fac eforturi uriașe pentru organizarea muncii șco-
lare pe temeiuri științifice, raționale. Acolo s'a și ajuns deja
la realizări pe cari noi abia dacă le putem visa. Încercările dela
noi, în direcția aceasta, sunt extrem de puține și răslețe. Ori,
operă de însemnătate și proporțiile acesteia, ar trebui să fie
îmbrățișată de toți membrii corpului didactic de toate gradele,
căci numai prin o colaborare întinsă, unitară și metodică se
pot face lucruri mari, corespunzătoare vremilor în cari trăim.

Dar în acest scop, metodele de lucru, precum și toate desce-

eririle științifice pe terenul educației, — repetăm — trebuie cunoscute, studiate, de toți cei ce vor să lucreze. Și dascălul are, în mod absolut, datoria de a vrea să lucreze. Dacă despre oricare individ, care nu înțelege să-și trăiască viața altfel decât numai așa ca să facă și el umbră pământului, se pot spune nenumărate vorbe de ocară, — atunci cu atât mai agravantă este situația pentru dascălul care nu înțelege să-și respecte angajamentul și i-a luat când a primit să intre în serviciul educației. Dascălul nu poate fi oricine; el trebuie să fie o personalitate, în care să fie întrupate zelul de muncă, cinstea și priceperea. Acestea sunt calitățile fără cari un dascăl nu poate fi „dascăl”. Și neamul, care n'are „dascăli”, va fi înfrânt în lupta pentru traiu. Aceasta e porunca vremii!

I. Cădăriu

PEDAGOGICE — CULTURALE

Contribuțiuni la pedagogia românească.

III.

Problema interesului la copiii din județul Arad în epoca școlară. (7—20 ani).

Teodor Mariș,
profesor de pedagogie.

„Eu sunt adevărul, eu sunt realitatea. Eu sunt trecutul, prezentul și viitorul. Ușurați-mi calea și vă voi ajuta la rândul meu. Eu sunt speranța voastră. *Eu sunt copilul.*”¹⁾

La citirea acestor fraze mi s'a asociat glasul strigător al acestora, cari sunt în drept să le rostiască. Acest strigăt îl va fi auzit J. Rousseau în intuiția sa genială acum 168 de ani, când a zis: Poate să fie rău ce propun eu să se facă, dar cred, că am merita bine subiectul ce trebuie studiat. Incepeți dar să vă studiați mai bine școlarii, căci de sigur nu-i cunoașteți de loc.”²⁾

¹⁾ Angelo Patri: Vers l'école de demain, Paris 1919. Citat de Dl. Radu Petre: Problema interesului și metoda centrelor de interes.

²⁾ J. J. Rousseau: Emil sau Despre Educațiune Trad. Gh. Adamescu pag. 79. Subiectul este a noastră.

Dela J. J. Rousseau acest strigăt a început să pătrundă mai mult la urechile educatorilor popoarelor, cari, dându-i ascultare, încearcă azi din toate puterile și toți din toate părțile să reorganizeze învățământul, ținând seamă în primul rând de viața sufletească a copilului, de sufletul lui, pe care vor să-l perfecționeze în conformitate cu legile lui naturale, și nu după receptivități emanate din afară.

Când se va auzi și înțelege acest strigăt de cât mai mulți de toți educatorii, atunci am aflat calea, care duce la idealul educației, atât din punct de vedere individual cât și social.

În cursul vremurilor trecute s'a depus multă muncă pentru aflarea celui mai potrivit metod de a transmite — cu scopul mult instructiv decât educativ — cultura dela o generație la alta. A fost un timp, când întreaga problemă pedagogiei era redusă la chestiuni de metod, atât între teoreticieni cât și între pedagogi practici. Se căută, cu alte cuvinte forma comună, după care se modeleze sufletele, cari vor intra în instituturile de învățământ.

Amintesc trei personalități marcante în Istoria pedagogiei: Comenius, Pestalozzi și Herbart, a căror activitate în mare măsură se reduce la reformarea metodului.

Ce-i drept, era necesar să se afle un metod bun și valabil câtă vreme materia, ce vreau programele să o dea elevilor, este aceea pe care pot ei să și-o însușiască într-o anumită epocă a vieții lor.

Dar acum este timpul, când trebuie „să dăm atenție copilului, să-l studiem, fiindcă metoda lui este cea mai dreaptă”¹⁾.

Grație acestei atenții, astăzi a ajuns în centrul preocupărilor pedagogice și filosofice o altă problemă: problema interesului.

În măsură ce problema interesului va fi soluționată în știința pedagogiei, problema metodului pedagogic va pierde importanță.

Metodul este un mijloc al învățământului și al educației. Interesul însă este în același timp mijloc și scop.

Mijloc este prin faptul, că educatorul, cu ajutorul interesului, atrage atenția elevilor săi asupra materiei ce o tratează; iar scopul este să-i formeze.

¹⁾ Radu Petre: Problema interesului și metoda centrelor de interes. Subiectul este al nostru.

voltând interesul statornic al elevilor față de materie, educatorul și-a ajuns în mare măsură atât scopul instructiv, cât și pe cel educativ.

În măsură ce ne vom apropia cu materia de învățământ de interesul copilului, în așa măsură se vor simplifica metodele și vor fi mai ușor de nimerit, iar învățământul va fi cu atât mai educativ.

Acest adevăr reese și din teoria interesului după John Dewey¹⁾, pe care o reproduc după Dl. I. Nisipeanu: Revista de filosofie Nr. 3. an. 1930 pag. 331.

„Interesul veritabil după Dewey e acela care se naște dintr-o corespondență perfectă, intimă, între un fapt, un obiect, o acțiune și dorința sau aspirația profundă a eului. În acest caz faptul sau acțiunea, scopul lucrării, e ceva dorit de organismul în creștere, e un stimulent al tendințelor lăuntrice ce caută să se realizeze, și în preocuparea cu acest obiect eul se contopește intim. Atunci există adevăratul interes, cel natural, spontan. La acesta trebuie să apeleze mai presus de toate școala. Problema trebuie pusă, nu cum se pune azi în elaborarea programelor: întâiu să alegem materia de învățământ și apoi să căutăm procedee spre a o face interesantă. Nu: alegerea materiei trebuie să se facă după descoperirea intereselor copiilor și atunci e sigur că ea va fi interesantă și nu va avea nevoie de artificii spre a se face astfel interesantă“.

Aceste interese am intenționat să le descoperim prin ancheta ce am întreprins-o în anul școlar 1928—29 în cadrele societății Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român* asupra copiilor din județul nostru în etate de 7—20 de ani, elevi în cursul primar și secundar, conform următorului chestionar:

Data _____ de _____ ani, profesiunea părinților _____

Băieț
Fată

Școala frecventată _____.

1. Care obiect de învățământ îți place mai mult și pentru ce?

După fiecare întrebare s'a lăsat un spațiu unde să se noteze răspunsul).

2. Care obiect de învățământ îți place mai puțin, ori nu-ți place de loc și pentru ce?

3. Ce citești mai bucurător? (în afară de manualele școlare).

¹⁾ Filosof și pedagog american. Chicago.

4. Cu ce îți place să te ocupi mai bucuros acasă? (dintre lucrările ce ți le dau părinții).

5. Cu ce nu-ți place să te ocupi acasă? (dintre lucrările ce ți le dau părinții).

6. Cu ce ți-ar plăcea să te ocupi mai bucuros, dacă s-ar putea? (dacă activitatea copiilor n'ar fi regulată prin nimic, părinți, școală etc., ci ar fi lăsată la bunul lor plac).

7. Cu ce îți place, sau de-a ce îți place să te joci?

8. Ce ai vrea să fii?

9. Cu cine ai vrea să te asemeni și pentruce? (fie dintre persoanele cunoscute, fie dintre personagiile despre cari ai citit sau ai învățat ceva).

10. Cu cine nu ai vrea să te asemeni și pentruce? Fiecare copil a primit o astfel de blanchetă. Celor de 7 ani (cl. I primară) li s'au adresat întrebările individual și oral și tot astfel s'a înregistrat și răspunsul (individual). Celor dela 8 ani în sus li s'a scris pe rând fie care întrebare pe tablă, s'au dat explicațiile necesare. După aceasta li s'a spus că și pe blancheta au primit-o se află întrebarea scrisă pe tablă, să răspundă și să scrie ceea ce simțesc și știu în legătură cu fiecare întrebare, dar să răspundă sincer fără nici un încunjoare și fără nici o teamă. Elevii au fost supravegheați să nu scrie unul dela altul. Elevii și elevelor mai mari, nu li s'au scris întrebările pe tablă, ci după ce s'au dat explicațiile necesare și după ce li s'a spus că blancheta nu trebuie iscălită, au fost provocați să-și noteze la desubtul fiecărei întrebări răspunsul sincer.

Despre rezultatul acestei anchete psihologice vom face data de seamă, însoțită de concluziile și generalizările ce ni s'au înțeles pus cu ocazia analizării și clasării materialului adunat. Ancheta am făcut-o cu ajutorul dlor colegi din învățământul primar din orașul și județul Arad și cu a celor din învățământul secundar din orașul Arad.

La clasarea materialului am fost ajutat de învățătorii școlii noastre de aplicație Dl. Mihail Ionescu și Dl. Teodor Vicol. Exprim și în acest loc cele mai deosebite mulțumiri, tuturor colaboratorilor mei. Au fost chestionați 1849 de băieți și 1196 de fete, în total 3045, copii din diferite clase sociale, mai mulți copii de țărani, mai puțini de meseriași, negustori și funcționari.

în raportul ocupațiunii locuitorilor — din toate părțile județului Arad. Pe cei chestionați i-am repartizat după vârstă așa:

Vârsta	Băieți	Fete	Total
7	51	39	90
8	146	91	237
9	195	154	349
10	132	124	256
11	145	82	227
12	172	98	270
13	148	109	257
14	177	149	326
15	160	118	278
16	155	98	253
17	151	66	217
18	111	53	164
19	68	15	83
20	38	—	38

1849 1196 3045

Darea de seamă voui face-o în următoarea ordine.

Partea I.

1. Răspunsurile copiilor clasate după vârstă și sex, cu constatările și precizările ce ni s'au impus.
2. Variația interesului copiilor, la fiecare vârstă, în cele mai proprii expresii și manifestări ale lui, ținând seamă de asemănările și deosebirile dintre sexe.

Partea II

1. Variația interesului copiilor, în cele mai proprii expresii și manifestări ale lui, privită fiecare problemă în parte în mod evolutiv, de la 7 până la 20 de ani. (Curba de evoluție a fiecărei probleme: curba de evoluție a religiei, a poeziei, a îngrijirii vitelor, a jocului cu mingea, a dorinței de a deveni învățător, a dorinței de a se asemăna cu mama etc.
2. Aplicații pedagogice.

Partea I.

Să vedem deci:

1. a) Ce-i interesează pe băieții de 7 ani?

La întrebarea I: Care obiect de învățământ îți place mai mult, pentruce? Au răspuns toți băieții chestionați și anume:

21 au preferință pentru *Citire*, motivând 13 că e ușoară, 6 că e folositoare, 1 că e frumoasă, iar 1 nu motivează;

16 au preferință pentru *Aritmetică* motivând: 7 că e ușoară, 6 că e folositoare, iar 3 nu motivează; 3 băieți au preferință pentru *Religie* motivând toți că se ocupă cu Dumnezeu și cu lucruri sfinte;

3 au preferință pentru *Scris*, pentrucă e ușor;

3 preferă *Desemnul*, pentrucă e frumos; 2 preferă *Cântarea*, motivând 1, că e frumoasă, iar al doilea că e ușoară. Intuiția, Gimnastica și Lucrul manual sunt mai puțin plăcute băieților. S'a pronunțat câte un băiat pentru fiecare din ele. Cel cu intuiția nu motivează, cel cu Gimnastica zice că nu place, că-l îngrășe, iar cel cu Lucrul manual motivează că îl știe.

La întrebarea II. Care obiect de învățământ îți place mai puțin, ori nu-ți place de loc? Au răspuns 48 băieți ceea ce reprezintă 94,11% din numărul băieților chestionați și anume:

19 sunt împotriva *Aritmeticei*, pentrucă e grea; 6 împotriva *Scrisului*, dintre cari 2 motivează că fac greșeli, 2 că nu le place să fie atenți, 1 că-l doare mâna și spatele, iar 1 că se murdărește; 6 sunt împotriva *Desemnului* motivând: 3 că e greu, 1 că nu știe, iar 2 nu motivează; 5 sunt împotriva *Gimnasticei* pe lângă motivarea foarte curioasă, că nu le place să facă mișcări; 3 împotriva *Cântării*: 1 pentrucă e obositoare, iar 2 pentrucă nu știu cântă frumos; 3 băieți sunt împotriva *Lucrului manual*: 1 pentrucă e greu, 1 pentrucă e plictisitor, iar 1 nu motivează; 2 sunt împotriva *Intuiției*, 1 pentrucă prea mult trebuie să vorbească, iar celalți pentrucă nu știu românește.

Câte un singur băiat este împotriva: *Religiei* pentrucă nu știe învăța rește, a *Citirii* pentrucă nu poate învăța ușor, a *Geografiei* pentrucă e grea, *Memorizării* fără să motiveze, iar 3 băieți n'au dat răspunsuri precise.

La întrebarea III: Ce citești mai bucuros? N'au răspuns decât 10 băieți, 49,01%. Dintre cei cari au răspuns, 12 citeesc povești, 5 reviste pentru copii, 4 poezii, 2 ziare, 1 cărți din viața sfinților și 1 întâmplări din războaie.

La întrebarea IV: Cu ce îți place să te ocupi mai bucuros acasă? Au răspuns 46 băieți, 90,19%. Cu lucrări de grădinarie pe lângă casă, ajutând părinții, se ocupă bucuros 26 băieți, 10 execută bucuros comisioane, le place să fie trimiși la prăvălie etc, 4 chiar și acasă mai bucuros se ocupă tot cu lucrări de grădinarie.

lucrări de şcoală, învaţă etc, 2 lucrează bucuros în grădină, 2 se interesează de creşterea vîilelor, 1 băiat cu pictura, iar pe unul îl preocupă dorul de a câştiga bani.

La întrebarea V: Cu ce nu-ţi place să te ocupi acasă? Au răspuns 42 de băieţi, 82,35%, dintre cari 22 nu lucrează bucuros pelângă casă, 14 nu sunt bucuroşi să fie trimişi undeva. 5 băieţi nu fac bucuros ordine nici între jucăriile lor. Unuia nu-i place să doarmă după masă.

La întrebarea VI: Cu ce ţi-ar plăcea să te ocupi mai bucuros, dacă s'ar putea? Au răspuns 39 băieţi — 76,47%; răspunsurile primite însă sunt foarte variate. 10 băieţi s'ar jucă, 4 s'ar ocupa cu scris-cetitul, 2 cu lucrări de casă, să ajute părintilor, 2 cu grădinăritul, 2 cu plugăritul, 1 cu comerţul, 1 ar fi mai bucuros să stea pasiv, să nu facă nimic, 1 să meargă prin oraş, 1 să supravegheze ordinea în casă, 3 băieţi ar face diferite unelte de lucru, 1 ar vrea să aibă bani, să nu trebuiască să facă nimic, 1 ar face aeroplan, 1 ar conduce automobilul, 1 ar împuşcă, 1 ar sta la cinema, 1 s'ar ocupa cu zidăritul, 1 cu fierăria, 1 cu lucrări de librărie şi 1 ar învăţa.

La întrebarea VII: Cu ce îţi place, sau de-a ce îţi place să te joci? Au răspuns 49 băieţi, — 96,07% şi anume: 7 s'ar jucă cu mingea (fotbal), 6 de-a trenul, 5 de-a prinsele, 21 s'ar jucă cu diferite jucării, 4 de-a caii, 4 de-a soldaţii şi 2 de-a ascunsele.

La întrebarea VIII: Ce vrei să fii? Au răspuns 47 de băieţi — 92,07%. Astfel: 10 vor să fie meseriaşi, 8 ofiţeri, 7 doctori, 5 ingineri, 5 comercianţi, 5 preoţi, 2 grădinari şi câte 1 băiat: artist, învăţător, arhitect, director de bancă şi cercetaş.

La întrebarea IX: Cu cine vrei să te asemeni şi pentru ce? Au răspuns 45 băieţi — 88,23% — spunând: 16 băieţi cu mama, pentru că e bună, 2 tot cu mama, pentru că e frumoasă, 6 cu tata, pentru că e bun, 6 cu tata pentru că îi provide cu cele necesare, 1 cu tata pentru că e muncitor (harnic), 1 cu tata pentru că e frumos, 4 cu sora pentru că e bună, 2 cu fratele pentru că e bun, 4 cu conşcolarii — numesc pe acei conşcolari cu cari vor să se asemele —, 2 cu vărul şi 1 cu bunicul, fără să motiveze.

La întrebarea X: Cu cine nu vrei să te asemeni şi pentru ce? Au răspuns 47 băieţi — 92,07%. 15 băieţi nu vor să se asemele cu copiii cei răi, 11 nu vor cu părinţii lor, pentru că sunt răi, 6 cu oamenii răi, 3 cu conşcolarii urîţi (ei îi numesc pe aceştia), 2 cu tata lor, pentru că e beţiv, 2 cu conşcolarii murdari (ii numesc), 2 cu fratele pentru că e rău, câte 1 cu cei mici (de statură) şi cu servitorii, fără să motiveze, 1 cu mama pentru că e mai albă decât el, 1 cu bunica pentru că-i bătrână, 1 cu conşcolarii cari nu învaţă, 1 cu tatăl său, pentru că nu vrea să fie soldat.

Constatări și precizări.

Cel mai plăcut obiect de învățământ pentru băieții de 7 ani este *Citirea*. Denotă o inteligență avansată cei 6 băieți cari au preferință pentru citire, motivând că e mijloc pentru câștigare de cunoștințe, ulterior. Faptul că 13 băieți iubesc citirea, motivând că este ușoară, fiind acești băieți în clasa I primară, dovedește că metoda întrebuițată la predarea scris-cititului este bun.

Cum stăm cu Aritmetica? Dacă am judeca, pe baza răspunsurilor date de băieți la întrebarea I, trebuie să zicem că este a doua în ordinea pe preferință, deoarece place la 16 băieți. Dar nu putem afirma aceasta, pentru că la întrebarea II, Aritmetica este arătată ca cel mai puțin preferat obiect de învățământ: nu le place la 19 băieți pentru că e grea.

Despre citire putem spune că este obiectul cel mai plăcut deoarece o spun aceasta 21 băieți adică 41, 17%, iar când răspund la întrebarea II, numai un singur băiat 1, 46% zice că nu place; ceeiace nu modifică constatarea la care s'a ajuns pe baza răspunsurilor date la întrebarea I.

La Aritmetică însă, avem următorul raport: Răspunzând la întrebării I 31, 37% spun că le place Aritmetica, proporție destul de respectabilă, este, cum am zis, a doua în ordinea de preferință. La întrebarea II însă, 37, 25% zic că nu le place, fiindcă e grea.

Pe baza acestui raport nu putem zice despre Aritmetică că este cea mai puțin preferată materie, deoarece este preferată de 31, 37%; dar nu putem spune nici că e a doua în ordinea de preferință, fiindcă sunt împotriva ei 37, 25% băieți. Ar rezulta că Aritmetica este și plăcută și neplăcută. O asemenea constatare ar fi în conflict cu principiul contradicțiunii. „O noțiune nu poate să fie ceva și să nu fie“, adică în cazul de față nu putem afirma despre Aritmetică că e plăcută, și să negăm în același timp, zicând că e neplăcută, scurt nu putem aplica unei noțiuni în același timp două attribute contradictorii.

Aici suntem constrânși a face altă constatare și anume ținând seamă „că o cauză a antipatiei copiilor pentru matematică e faptul, că învățarea matematicii e și chestie de aplicabilitate, adică nu poate învăța matematica, cine n'are aplicabilitate, talent,“¹⁾ constatând că din 51 băieți de 7 ani chestionați,

¹⁾ Dumitru Theodosiu: Metodica învățământului primar, pag. 27.

ecă 31, 37% au aptitudini pentru matematică, iar 19 băieți ecă 37, 25% nu au aptitudini.

Eu cred, că numărul celor cu aptitudini matematice este ulțumitor.

Făcând contragerile necesare între numărul subiecților, cari răspuns la întrebarea I și II, avem obiecte de învățământ plăcute, afară de citire, care este cea mai plăcută, numai încă o singură materie, Religia.

Toate celelalte materii din clasa I primară sunt neplăcute în ordinea următoare: Gimnastica, Scrisul, Desemnul, Lucrul manual, Intuiția, Cântul, Geografia, Memorizarea. În cl. I nu este Geografie, cine știe însă cum un băiat de 7 ani a ajuns în cl. II, numai așa îmi explic, că între băieții de 7 ani este unul singur, care are de furcă și cu Geografia.

Unui singur băiat îi place Intuiția. Mi s'a părut curios lucrul, pentru că dacă metoda întrebuițat la intuiție ar fi cel potrivit, atunci ar trebui să placă mai multor băieți. Faptul, că place numai unuia, este argument nefavorabil pentru metod; iar în cazul de față mi se pare că avem de lucru cu dispoziții înăscute, fiind tatăl băiatului inginer, iar băiatul la rândul său tot inginer ar vrea să fie. Deasemena se observă și influența familiei de medic asupra unicului băiat căruia îi place gimnastica pentru ca să se îngreșe, (înlăriască îi vor fi spus acasă). O motivare curioasă în aparență este, că un băiat nu iubește Religia, pentru că nu știe citi ungurește. Căutând legătura între știința de a citi ungurește și Religie, am aflat-o. Băiatul minoritar este în cl. I la școala de stat cu limba de propunere română. Religia o învață cu calichetul său, ungur, care probabil îl constrânge să citească și ungurește, ori că folosește manual unguresc firește, din care pune copiii să învețe Religia, iar băiatul din chestiune neștiind ceti, ori cetind cu greu, urește Religia.

Lectura copiilor la 7 ani este în ordine de preferință următoarea: Povești, reviste pentru copii (povești), poezii, ziare, din viața sfinților, întâmplări din război. La această etate nu prea citesc copiii, numai 25 băieți au răspuns la întrebarea a III.

Dintre lucrările ce li se impun, au preferință pentru următoarele: lucrări de casă prin cari ajută părinților, să execute comisiioane, lucrări de școală, grădinărit, creșterea vitelor, pictura, ar câștigă bani.

Nu fac bucuros, adică nu le place:

Să fie trimiși la depărtări mari, să facă curățenie și să doarmă.

Se remarcă tendința spre activism, activitate fizică. Jocurile favorite sunt în ordine de preferință următoarele: cu diferite jucării cu mingea, de-a trenul, de-a prinsele, de-a caii, de-a soldații de ascunsele. În motivările lor se manifestă egoismul, pe cine iubesc o fac pentru folosul ce-l beneficiază dela dânsii. Merită atenția motivul pentru care doi băieți iubesc pe mama lor, pentru că e frumoasă. Răul și urîtul nu este dorit de nimenea. Tendința spre mai bine este adânc înrădăcinată în firea omenească.

(Va urma.)

Precizări asupra aplicabilității jocurilor decrolyen la copiii de clasa I-a primară.

Cap. II.

Jocuri de inițiere aritmetică.

Jocurile din acest grup sunt foarte variate. Ele sunt astfel tocmită, încât, supunând pe copil unei plăcute activități, susținută de vază, pipăit, mișcare, asociații de idei și cugetare, îl conduc la o profundă înțelegere a primelor noțiuni numerice, prin care apoi se poate desvoltă cu multă trăinicie învățământul matematicilor. Realități concrete, combinate fericit de D-rul belgian Decroly, stimulează la intuiții clare chiar, și pe cei mai înapoiți copii, dându-le prilej a-și exercita slabele lor forțe, făcându-i capabili să pătrundă sensul real al lucrurilor ce-i înconjoară.

Materialul necesitat de aceste jocuri se împarte în 4 grupe după scopul imediat pe care-l satisfac: 1) câștigarea noțiunii numerelor prin diferențiere și identificare, 2) procesul de compunere și de descompunere, deci primii pași în domeniul celor patru operațiuni aritmetice, 3) deprinderea acestora prin ajutorul diferitelor exerciții intuitive și 4) exerciții pentru cunoașterea valorilor.

1. În primul grup se cuprinde următorul material.

Cutii cu surprize, cari conțin lucruri de mâncare și trezuri la oarecare activitate pe copiii apatici și lipsiți de voință.

Cutii de clasare, pentru rânduirea obiectelor de același fel.

Trei cartoane cu câte 12 căsuțe, în cari sunt desemnate fructe diferite: pe un carton câte un fruct în fiecare căsuță, pe altul câte

2, iar pe cel de al treilea câte 3. Acest material este întregit prin cartonașe de suprapunere, purtând aceleași deseme.

Patru cartoane, pe cari sunt desemnate grupuri de obiecte mici; sunt alcătuite la fel cu precedentele și jocul constă în adoptarea cartonașelor.

Nasturi, fixați la capătul unor șnururi, câte 1, 2, 3, cari se așează în despărțiturile unei cutii, după cum arată imaginea din fiecare; un nasture, doi nasturi sau trei nasturi.

Trei cartoane, pe cari sunt desemnate grupuri de obiecte din serviciul de masă, fiind deosebit, pentru fiecare grup un cartonaș.

Benți de stofă, (12), prevăzute cu nasturi și butoniere pentru încheiat.

Cartonașe, pe cari sunt imagini de copii mici. Se clasează după numărul copiilor ce reprezintă.

Cinci cartoane, cu câte 6 despărțituri. În fiecare despărțitură o mână arată un număr de degete. Peste ele se adaptează câte un cartonaș, ce prezintă același număr de obiecte, jucărele desemnate.

O cutie cu cinci despărțituri transversale. Pe capac, în dreptul fiecărei cămaruțe o mână indică numărul obiectelor de același fel, cari trebuiesc clasate.

Șase cartoane, despărțite în două în sensul lungimii. Într-o parte sunt desemnate grupuri de obiecte mici, uzuale, cu tot atâtea degete lângă ele, iar în partea dreaptă sunt căsuțe rezervate cartonașelor cu cifrele.

Trei cartoane cu diferite peisagii: case, grădini cu pomi, vaci, paseri etc. În partea de desubt a acestor cartoane sunt locuri goale, peste cari se aplică cifra care arată: câte case, câte ferestre, câți pomi ș. a.

2. Referitor la procesul de compunere și de descompunere a numerelor, materialul e mult mai puțin variat în comparație cu cel descris până aci.

Bențile cu nasturi. Sunt niște benți de culoare roșie, pe cari sunt cusuți la distanțe diferite nasturi albi, grupați câte 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Șase cartoane, despărțite fiecare în 3 rânduri de căsuțe. În primul rând de căsuțe sunt grupate câte un număr oarecare de mingi, al doilea rând e gol, iar în al treilea, în fiecare căsuță este o mână care arată un număr de degete mai mare decât numărul mingilor din prima căsuță. În căsuța a doua se așează un cartonaș, cu atâtea mingi câte mai trebuiesc, pentruca să completeze numărul indicat prin degete. După ce copiii au deprins și

cifrele, scriu în dreptul fiecărui grup, atât la jocul cu bențile cât și la acest din urmă, expresia abstractă a adunării și înver-

3. Cât privește materialul necesitat de jocurile asupra operațiilor aritmetice, el se compune numai din cartoane și este următorul.

Trei cartoane cari au 12 căsuțe grupate câte 2. În căsuțele dela stânga sunt făcute câte două dominouri, cu numere combinate dela 2 până la 10. Căsuțele din dreapta lor sunt goale și în ele se adaptează cartonașele cu rezultatele adunărilor.

Trei cartoane pe cari sunt desemnate găște, dela 1 până la 6. În partea de sus a cartoanelor este scris: „Câte labe? — în partea de jos, un loc unde se aplică rezultatul sub formă de operație efectuată (înmulțirea).

Două cartoane cu un număr de cireșe de o parte și un număr de copii de alta. Copiii împart cireșele. Și aici se pune rezultatul.

4. Materialul pentru cunoașterea valorilor se compune din 3 tablouri:

Un tablou cu monede de valori diferite. Alături de monedele mai mari sunt grupuri de monede mai mici; fiecare grup are aceeași valoare ca moneda mare de alături.

Un tablou pentru completarea sumelor. În partea de sus a acestuia este scrisă o sumă. Toate sumele din căsuțele acestui tablou trebuiesc completate prin aflarea diferenței.

Ultimul tablou despărțit în mai multe căsuțe ajută la micile probleme de cumpărături. În fiecare despărțitură sunt mai multe obiecte și prețul indicat. Copilul trebuie să afle cât costă toate.

Am descris mai pe larg materialul cuprins în acest capitol deoarece dela început am arătat, că întrebuintarea sa este de mare valoare și am ținut să facem înțeles, pe cât ne-a fost posibil, și felul în care trebuie să se folosiască, adică desfășurarea acțiunii, jocul.

Jocurile de inițiere aritmetică, privite în totalitatea lor, sunt o invenție a cărei aplicabilitate la copiii neregulați este incertă și de eficacitatea lor sunt legate mari speranțe, pentru dezvoltarea mintală a acestora.

Afară de câteva, cum sunt: cutiile cu surprize, cutiile de clasare, despre cari s'a mai vorbit, nasturii și bențile pentru încheierea jocurilor pe cari le găsim că ar fi sub măsura vârstei de 7 ani și toate celelalte, credem că pot ajuta mult dezvoltarea intelectuală și la copiii de clasa I-a primară.

Aceste jocuri inițiază ușor pe copil în limbajul abstract al cifrelor, făcându-l capabil a înțelege raportul ce există între realitățile vieții.

Nu de puține ori, s'a putut constata cât de greu își pot însuși unii copii, în mod clar, noțiunea unui număr chiar cât de mic: ex. 3,4.

Deaceia jocurile de inițiere aritmetică ale Drului Decroly și colaboratorilor săi, afară de cele câteva enunțate, toate celelalte au meritul de a fi aplicabile și la copiii normali de cl. I-a primară și credem că valoarea lor educativă ar fi peste orice așteptare.

Eu am aplicat în cl. I-a de sub conducerea mea această metodă numai în parte, deoarece am întâmpinat greutăți foarte mari din cauza materialului. Totuși, prin stăruință, am realizat din acest factor, tot ceia ce eră absolut necesar pentru ca experiența să se facă în bune condițiuni: un material bine executat și viu colorat, pentru 10 jocuri. Pentru câștigarea și clarificarea noțiunilor 1, 2, 3, 4 și 5 am întrebuițat 3 tablouri cu fructe și două cu grupuri de obiecte mici.

Odată cu introducerea în școală a acestor jocuri, viața de până atunci a luat o înfățișare nouă. Când venia ora de aritmetică, copiii erau mai veseli. Se putea ceti pe fețele lor bucuria sincer exprimată, că vor avea iarăși un prilej de plăcută activitate și nu de puține ori mă întrebau nerăbdători: „Când ne vom mai juca?”

Fără să bănuiesc măcar, cât de mult țin ei la bucuria pe care le-o procură aceste jocuri, le-am spus într-o zi: „Astăzi nu ne vom mai juca împreună, căci nu sunteți cuminiți!” Copiii au devenit deodată foarte triști și m'au rugat să ne jucăm, căci nu vor mai fi nici odată așa. I am iertat. De prima dată l-am văzut leșind de la locul lor la masa de joc în vârful degetelor... Ce liniște!... Cu ce n'ar plăti copiii adevăratele lor bucurii? De atunci au devenit și mai cuminiți!..

Am mai experimentat „Descompunerea prin adunare”, două jocuri, (tablourile cu mingile) dintre cari unul l-am tratat ca lecție model, al cărei plan va forma încheierea acestui capitol. Am observat cu această ocazie, că un copil s'a desprins încet-încet dintre ceilalți și în cea mai perfectă tăcere, mergând la tablă, transpunea grafic în expresii abstracte adunările efectuate de colegii săi.

Dintre exercițiile intuitive asupra operațiilor aritmetice, am făcut 3 jocuri, folosindu-mă de 3 tablouri cu „dominourile“.

Constat în urma experimentărilor pe cari le-am putut realiza în anul acesta, că metoda Decroly are înfrâuriri din cele mai binefăcătoare asupra spiritului oricărui copil. Îl captivează atenția și i-o oțelește prin încordarea pe care o reclamă însăși execuția jocului. Îl pregătește pentru o muncă ordonată și-i dă încrederea în forțele sale. În timpul jocului copilul face diferite asociații diferite judecăți matematice. Prin mijloacele întrebuintate se clarifică orice noțiune aritmetică superficială sau eronată.

Iocurile decrolyene stimulează copilul la activitate și-i dau posibilitatea să analizeze și să facă o ierarhizare obiectivă, clară și precisă a valorilor din mediul său ambiant; această muncă plăcută îi deschide orizontul minții și îl face să pășiască cu aceeași siguranță dincolo de marginile concretului, pentru a pătrunde adânc expresiunea reprezentărilor abstracte.

Aplicarea acestei metode, însă, implică confecționarea materialului corespunzător lanțului de jocuri conceput în Institutul l'Ecole Mitage și, pe lângă acesta, învățători pricepuți.

Iată cum credem că s'ar putea desfășura în general un joc de inițiere aritmetică. Sunt două căi și anume: I. Se prezintă materialul, se dau explicațiile necesare și apoi se stimulează copiii la joc, începând desigur cu cei cari se pricep mai bine, ajutându-i la nevoie; II. Începând printr'o povestire, continuând și terminând printr'o cântare, sau o poezie scurtă. Vom da un exemplu. Să luăm jocul: „Câte labe?“

Se discută despre găscă în mod sumar, dacă se poate da pe o pă tablou.

Învățătorul brodează o povestire. De exemplu:

Fănică și Elenuța au plecat la gărlă. Fănică era în cl. Ia primară. Elenuța avea numai 4 ani. La gărlă erau găște. Cum se mai minunau copiii, cât de frumos înotau găștele!.. — Cum înoată găștele, Fănică, întrebă Elenuța, sora sa. — Bine! Cu labele! Tu știi câte labe are o găscă? Elenuța stătuse puțin pe gânduri, apoi răspunse: 3!

— Ba 2! — Ba 3! — Ba 2! — Ba 3! Fănică aruncă cu piatră în gărlă. Găștile ieșiră afară; fiecare avea 2 labe.

Copiii le numără: 1,2; 1,2; 1,2. Fănică începuse să socotiască:

O găscă, două labe,

2 găște, 4 labe,

3 găște, 6 labe.

El învătă și pe sora sa Elenuța, apoi pleacă spre casă strigând cât îi țineă gura: o găscă, 2 labe, 2 găște, 4 labe etc.

Priviți acum tabloul acesta! Copiii se uită și gândesc: Fănică și Elenuța au numărat labele găștilor... și ei deja s'au apucat de lucru. Aici sunt cartonașe pe cari sunt desemnate labe de găscă... Să vedem care poate să așeze deasupra fiecărei căsuțe numărul de labe câte sunt la găștile din acea căsuță? În felul acesta copiii au început jocul... Se așează apoi cartonașele cu socoteala. Jocul se repetă.. Se face un rezumat pe întrebări, iar la sfârșit ei pot repetă ceiace spuneă Fănică:

1 găscă, 2 labe,

2 găște, 4 labe,

3 găște, 6 labe,

Descompunere prin adunare. Câte mingi lipsesc?

Jocul al XV-lea de inițiere aritmetică după Dr. Decoly, lecție model la cl. I-a șc. de aplicație depe lângă șc. Normală de băieți din Arad.

Scopul: a deprinde pe copii cu descompunerea prin adunare (5—10).

Metodul: inductiv.

Forma: întrebătoare.

Mijloace (un tablou cu mingi, conform materialului descris. *(material)*) cuburi mici de lemn, vopsite și punctate: dominouri.

Schiță.

a. *Lecția indirectă* la cl. II-a copiere din bucata: Păpușa Anetei. Citesc elevii din bucată, discut cu ei asupra punctuației și literelor mari, apoi le arăt ce au de făcut și le dau îndrumări.

b. *Lecția recapitulativă* la cl. I. Adunări în cadrul dela 1 la 5. Fac cu ei diferite probleme ușoare în acest cadru, folosind dominourile.

c. *Subiectul lecției progresive*, jocul: „Câte mingi lipsesc?”

I. *Pregătirea.* Pun copiii să numere din 1 în 1, din 2 în 2, până la 10 și invers. Îi scot la tablă să scrie diferite numere, tot până la 10. Le povestesc despre: „Copilul și mingile”.

II. *Anunțarea.* Le anunț subiectul lecției progresive.

III. *Predarea.* Scot copiii la masă le explic și-i conduc să execute jocul. La fiecare exercițiu scot o generalizare și pun pe copii să scrie operația pe tablă.

IV. *Rezumat.* Rezum cele scrise pe tablă. Jocul se continuă spre deprindere.

V. *Aplicarea.* Fac cu ei probleme în jurul întrebării: „Câte obiecte lipsesc?”

Plan dezvoltat.

a. *Lecția indirectă* la cl. II a. Copii, ce ați învățat pe zi de azi la cetire?.. Scoateți-vă cărțile pe bancă și deschideți-le bucată: „Păpușa Anetei”. Să citiască.. A! Mai departe... B! Ce fel de literă e scris la început titlul?.. Dar cuvântul: „Anetei”? De ce? Când se mai scrie cu literă mare?.. Ce se pune după propozițiune?..

Acum scoateți-vă caietele și tocurile și copiați din această bucată încet, dar bine, cât veți putea fiecare.

b. *Lecția recapitulativă* la cl. I-a Ce ați învățat până acum la aritmetică?.. Ce ați mai învățat încă? Se împart dominourile. Copii, într'un cuib sunt 2 oușoare. În alt cuib sunt 3. Câte oușoare sunt în amândouă cuiburile?.. Câte oușoare sunt în primul cuib?... Dar în al 2-lea?... Ce socoteală trebuie să faceți ca să putem afla câte oușoare sunt în amândouă cuiburile? Câte sunt de toate?... (se scrie pe tablă). Mai fac câteva probleme ușoare, analizându-le în felul de mai sus.

I. *Pregătirea.* Cine poate să numere dela 1 până la 10? Dar înapoi?.. Să numere cineva din 2 în 2 până la 10!.. Alții înapoi!.

Acum ascultați: Mihăiță a fost trimis de mama sa la prăvălie să cumpere orez. Acolo el a văzut pe o masă 5 mingi frumoase. Erau colorate în roșu, galben și albastru, de-ți eră mai dragul să privești la ele! Mihăiță le socoti pe degete: 1, 2, 3, 4, 5. Erau tocmai câte degete sunt la o mână.

Cât de mult i-ar fi plăcut să aibă și el una!... Negustorul merse în altă odaie după orez. Mihăiță voi să se apropie de mingi să le vadă mai bine. Când făcû însă primii pași, i se părî că aude negustorul și voi să se întoarcă, dar din greșală atinse colțul al mesei... Masa se mișcă.. Două mingi se rostogoliră, și junseră la marginea mesei, căzură, făcură câte o săritură, dom de par' c'ar fi voit să se întoarcă iarăși la locul lor, apoi se despărțară, una între niște saci, alta tocmai în colțul odăii... Negustorul intră. Bietul Mihăiță nu mai putea de spaimă... El îi spunea cu lacrimi în ochi câte mingi lipsesc și cum căzuseră. Nu voia să fie crezut hoț. Negustorul îl mângăie și-l laudă pentru purtarea sa

Copii, ce a spus Mihăiță negustorului?.. De ce?.. Câte mingi lipsiau?...

II. Anunțarea. Astăzi vom învăța la aritmetică un joc, care se numește: „Câte mingi lipsesc?”

III. Predarea. Ieșiți cu toții aci în jurul mesei. Priviți tabloul acesta. Ce vedeți în căsuțele din stânga?.. Dar în cele din dreapta?.. Câte mingi sunt în prima căsuță?.. Câte degete arată mâinile din căsuța de la dreapta?.. Faceți socoteala câte mingi lipsesc până la 6?.. Trei mingi și cu câte mingi fac 6 mingi?.. Să căutăm acum cartonașul cu mingele cari lipsesc și să-l așezăm în căsuța goală.

Cine-l caută?.. Câte mingi sunt în prima căsuță? Câte lipsiau până la 6?.. $3+?=6?$.. Să scrie aceasta pe tablă... !! Țineți minte că $3+3=6$. Câte mingi sunt în a doua căsuță?.. Câte degete arată mâinile din dreapta?.. Câte mingi lipsesc până la 7?...

Cine caută cartonașul cu 3 mingi?.. $4+?=7?$.. Să scrie cineva aceasta pe tablă... E! Să nu uitați, $4+3=7$. Uitați-vă în căsuța a 3-a! Câte mingi sunt?.. Câte degete arată mâinile?.. Câte mingi lipsesc până la 9? Cine caută cartonașul?.. $5+?=9?$.. Să scrie aceasta pe tablă... V! Țineți minte: $5+4=9$! Mai departe! Câte mingi sunt în căsuța a 4 a?.. Câte degete arată mâinile?.. Câte mingi lipsesc până la 8?.. Să caute cartonașul cu 3 mingi... O! $5+?=8?$.. Cine scrie aceasta?.. Să țineti minte: $5+3=8$! Mai departe este tot la fel.

IV Rezumat. Citiți cu toții de pe tablă. Șterg apoi termenul al 2-lea și-i întreb:

$$4+?=7$$

$$5+?=9$$

$$5+?=8$$

$$3+?=7$$

$$6+?=10.$$

Jocul se continuă apoi fără nici o întrebare. Copiii așează pe rând, cartonașele cu numărul de mingi cari lipsesc.

V. Aplicarea. Ionică a voit să ia un caiet. Caietul costă 9 lei. Ionică are numai 4. Câți lei îi lipsiau? (Îl analizez, copiii află câți lei mai lipsiau și în felul acesta mai dau și alte exemple.

Teodor Șt. Vicol inv. șc. apl.

Arad.

Cultură și Credință.

de Alex. Lascarov-Moldova

(urmare).

Dar mai este ceva, — și nu lipsit de cuvenita însemnătate.

Dacă privim asupra societății omenesti, ne va isbi, fără îndoială, o medență de grupe divergente, pe cari societatea umană le-a creiat însuși materialul omenesc.

Politica și viața socială, diferențierile economice și istorice, — toate au contribuit în a creia și întreține aceste grupe, cari atât prin esența lor, cât și prin telurile pe cari le urmăresc, se găsesc într'o continuă luptă fraticidă.

A veni, cu un sistem de cugetare relativ — spre a aduce o împăcare sau o cât de puțină neutralizare a puterilor contrarii, s'a dovedit cu tot efortul — ineficace. Ce-a fost bun pentru unii, a fost deadreptul stricător pentru alții, complicând astfel antagonismul și încheștarea. Dovadă Rusia.

Și aici, tot numai un temeiu absolut poate aduce împăcarea. Dumnezeu este acest teren neutru, pe care, oamenii stând, pot anihila acele porniri egoiste și de cădere în animalitate.

Că aceste lupte nu vor încetă atâta vreme cât omenirea va dăinui, — aceasta nu însemnează nimic, — dar însemnează foarte mult modul în care se dau, căci și aici, ca și în acțiunea individuală, putem avea mereu prezența în fața sufletului nostru, orizontul vast și fix al Veșniciei.

După cum în viața celor doi soți, pot fi, — și sunt — multiple discordii și chiar porniri de rupere, și totuși aceasta nu însemnează nimic, dacă rezultanta și directiva generală sunt păstrate, — tot asemenea și în complexitatea împănșire umană. Esențialul este a nu pierde nici o clipă din ochi orizontul statornic din față. Și când acest orizont este Dumnezeu, toate minunile, cari par a-L contraria, se topesc în șuvoiul impetuos care le duce către El.

Dar noțiunea de D-zeu poate cădea în arbitrar, dacă noi oamenii nu avem puncte de razim, în drumul pe care-l facem, aici pe pământ. Drumul e lung — neînchipuit de lung, și prilejurile de nedumerire multe, — iar gândul Dumnezeului infinit și de pretutindeni, adeseori șovăește. *Ne scapă* — căci doar suntem atât de imperfecti — și mai ales atât de cotropiți de păcate. În umbra vieții ceasurilor noastre stă trufașa și cumplita putere a ierunericului, — și are atâtea momiri dulci!... Cu mult prea multe față de lipsa noastră de rezistență morală. Nu e nevoie de atâta putere drăcească pentru ca să fim cotropiți de ea. Puțin îi trebuie omului care presimte că va putea rezista. O șoptă caldă și pățimașă la ureche — sufletului, — căderea este fulgerătoare.

La toate acestea însă Dumnezeu a prevăzut.

Fiindcă El este acela care ne-a creiat, iar El nu dorește și nici nu vrea căderea noastră în iremisibila Noapte, a hotărît să ne dea o punte de scăpare: punte de aur și de lumină.

El ne-a dat, viu și luminos, pe însuși Fiul său, pe Iisus.

Noi creștinii ne bucurăm de un Dumnezeesc privilegiu: noi singuri avem un D-zeu relevant, — și încă sub propriul nostru chip.

De aici încolo, căderea noastră nu mai poate avea o iertare prea lesnicioasă.

Dacă până la Iisus, oamenii puteau să invoace întru justificarea păcatelor lor, neputința lor de totală înțelegere a lui Dumnezeu, — dela ivirea sublimă a lui Iisus pe pământ, asemenea acoperire nu mai poate fi primită, cu ușurință.

În adevăr, Iisus are pentru noi o realitate pururi vie. El a trăit, sub chipul nostru, aici, pe pământ. Drumurile înșorite ale Palestinei au simțit mângăierea divină a pașilor Săi. Nici chiar atei-istorici, nici chiar adversarii Lui cei mai turibunzi, nu s'au încumetat să-L nege istoricește, — iar dacă au făcut-o, s'au strivit de evidența stâncii adevărului.

Prin viața Sa și prin învățătura ce ne-a lăsat, s'a făcut dovada peste fire de luminoasă, că El este Omul-Dumnezeu, cel proorocit de cele câteva milenii anterioare nașterii Lui.

Nici până la El, nici după El, n'a mai apărut nimic asemănător Lui. *Unicitatea și Nerepetarea* Lui, sunt semnele neîndoelnice, ale însăși divinității Sale.

Dar Dumnezeu a mers mai departe cu iubirea lui răbdătoare până peste marginile înțelegerii noastre.

Oamenii ar putea, invocând — făjarnic sau cinstit — neputința lor de înțelegere, să spună că-s nevolnici, și de data aceasta, a putea constăta, cu mintea și cu sufletul lor, icoana totuși vie și ușor de prins în cadrul suflătorului, a lui Iisus. Zicând așa, ei ar fi gata să-și acopere sumedeniile de păcate și de căderi, cu aparență de verosimilitate.

Și totuși, Dumnezeu ne-a dat, fără putința de contrazicere, calea spre a ajunge la mântuire. Chiar dacă n'am putea, cu mijloacele noastre, să zălogim figura vie a lui Iisus, totuși avem putința să-L cunoaștem, celind Cartea care conține învățătura Lui.

Iată toate drumurile închise, — iată singura cale care duce la lămurirea de pe urmă, — iată și acoperirea noastră împotriva întunerecului.

Această învățătură ne dă, deplin, și toate răspunsurile la grelele întrebări cari ne preocupă în problema de față.

Mai întâiu, vom observa că Evanghelia lui Iisus cuprinde o învățătură absolută și totuși omenească.

Defectul ruinărilor al tuturor sistemelor de cugetare pur omenești, este neputința lor de a ne da un criteriu de morală fixă și absolută. Toate s-au efortat, dealungul vremii, începând cu Platon și sfârșind cu Kant, ca să ne mai vorbim de contemporani, să ne dea acest criteriu de morală — și, răsunând, n'au isbutit, oricât, la o primă vedere s'ar fi părut că isbutesc. Așa este condamnat omul: să nu poată clădi etern atunci când, în opera de creație, se crede volnic să înfăptuiască fără nici un ajutor din afară de el.

A conduce vremelnicul cu regule veșnice, este apanajul învățăturii lui Iisus, cu exclusivitate și în spațiu și în timp.

Începând deci, cu cele mai elementare regule de purtare privitoare la mărunțișurile vieții cotidiene, trecând prin importanțele „fapte“ individuale și sociale cari alcătuiesc viața mare (căminul, familia, obștea și celelalte) și sfârșind cu marea problemă a existenței și a morții care formează, oarecum, alvia pe care se scurge viața, învățătura Evangheliei dă la loc așezământ, orizont, viață și lămurire.

Nu există întrebare din sbuciumata viață a oamenilor, care să nu se capete prin Evanghelie, răspunsul cuvenit. — dar firește, sub unghiul de privire al eternității.

Și atunci, corelația între Cultură și Credință, se înfățișează evidențiată și liniștitoare.

Credința dă un conținut noțiunii de cultură, iar cultura numai prin credință își însușește o putere veșnică de creație.

Individ — familie — națiune — umanitate, — aceasta este înălțarea firească a categoriilor umane.

Nu putem, se înțelege, în cadrul restrâns al unei vorbiri ca aceasta, să analizăm cum răspunde învățătura lui Iisus, la toate năzuințele de idealizare ale acestor patru categorii umane, dar vom putea să fixăm puncte de reper dealungul acestui larg drum al omenirii în mersul ei către Zarea Veșnică.

Mai întâiu, individul El va găsi în Evanghelie tot ce-i trebuie pentru ca să se sprijinească pe ea, să aibă răspuns la multele întrebări pe cari i le pune existența.

Va găsi reguli de bună purtare, de curată și inobilatoare cuviință, de activă și îmbucurătoare muncă liber consimțită, de răbdare la suferință și de bunățate și de indulgență pentru scăderile altora. Dar mai ales, va găsi regula regulelor, — care e stânca de salvare a omenirii în mijlocul oceanului de patimi: va găsi regula iubirii creștine. Toate virtuțile creștine conținute în ea și, mai cu osebire în înfățișarea ei vie, *caritatea*.

Caritatea este încoronarea omului aici pe pământ. Fără ea, omenirea ar apărea cu o absurditate care ar înjosii chiar pe Creator, — cu ea, omul

se apropie cât mai mul, de Dumnezeu. Și avem puțința: Dumnezeu ne-a dat-o, spre slava Lui, dar spre ridicarea noastră către El.

Adăugați, vă rog, la toate acestea, și puțința pentru om de a răspunde cu ajutorul Evangheliei, la toată întrebarea cea mare a vieții de dincolo, — și veți putea astfel întregi criteriul moral pe care ni l-a dăruit Dumnezeu prin Fiul Său.

Știm cu toții, din netericire, că cele mai mari rele pe care le face omul pe pământ își au izvorul în cumplita idee a morții, — bineînțeles o moarte moartă, fără nimic după ea. Aici e apa înveninată din care sufletul omenesc se adapă, când, pățimaș, se lasă robit de glasul Demonului. Neliniștile cari aduc ruperile dintre oameni, răutățile cari distramă sufletul omenesc, formidabilele încăerări ale colectivităților genului uman, — furibunda și neostenita sete a răului și a distrugerii, aici își au obârșia, în groaza unei morți fără înviere.

Și iată, Isus ne aduce potolire și aici. „Vremelnicia voastră nu poate avea nici un sens fără Veșnicia mea“, așa spune El, cu tăria pe care i-o dă însăși Dumnezeirea din El.

Gândiți-vă atunci, cât de armonios se înșiră astfel viața omului dealungul zilelor lui, — căci Isus fiind Dumnezeu, este și sublima armonie.

A trăi o viață în bună cuviință, în ajutorare și în iubire pentru alții, a nu fi neliniștit la nici un fel de încercare a vieții, a răbdă și a iubi, a fi sigur de Cuvântul lui Isus, care ne spune că putem astfel fi mântuiți și primiți după moarte în sânul Lui, într-o pașnică beatificare spirituală, — spuneți, frașii mei, dacă nu e o viață de-o desăvârșită armonie, pe care, în afară de Isus, nici un alt sistem de cugetare și de etică, nu ni-l poate ține la îndemână.

Și care sistem de cultură poate da rezultate mai minunate?

Și ce-ar mai putea însemna „Cultură“ în afară de aceasta?

Voiu aduce o pildă.

Mântuitorul m'a învrednicit, în acești din urmă ani, să-L cunosc. Multă vreme am mers și eu în nesigurânța sistemelor relative și, din această pricină, adesea absurde.

Și dacă spun toate acestea, nu o fac spre cine știe ce altă țintă, ci numai spre a vă lămuri postulatul de care mă ocup.

Cu prilejul acesta, pe lângă alte cercuri creștine pe cari le-am cercetat, — am cunoscut unul, care mi se pare cel mai eloquent în această privință.

Un preot din Ardeal, încercat greu, acum șapte opt ani, de Domnul, (și-a pierdut soția și trei copii), stând la confiniile dintre credință și necredință, a fost învrednicit de D-zeu să fie un mare vestitor al Evangheliei. Cu

puterea pe care i-o dădea suferința, el a urmat chemarea lui D-zeu și a început o lucrare de evanghelizare. A pornit dela lucruri foarte simple. Își du-l mai ales problema alcoolismului, a fumatului și a vorbelor injurioase în populația sătească, el a alcătuit o tovărășie creștină, având ca scop combaterea acestor rele. Temeiul: Isus Calea: Evanghelia. Cei cari simțeau că pot urma chemarea, se adăugau acestei tovărășii, având ca lozincă păstrarea regulei morale a lui Isus, nu numai cu privire la aceste rele apucături ci și asupra totalității vieții. Prin urmare, o scoborire în tăpă a învățăturii lui Isus. Căci trebuie să menționăm aici, că numai așa învățătura aceasta este vie. Scoborirea în tăpă.

Azi, această tovărășie, numără peste douăzeci de mii de adepți și de zi, zeci și zeci de locuitori ai satelor și ai orașelor noastre se adaugă mișcării. Sute și mii de oameni s'au lăsat de apucăturile rele, luând ca cea luminoasă a lui Isus. Pot să adaug, că atât de impetuoasă este mișcarea, încât chiar și o duzină de cârciumari și-au închis cârciumele, plecându-și ghenunchii la Crucea Mântuitorului.

Mișcarea, firește, s'a estins în opt ani în întreaga țară.

Avem o Secție aici în București.

Tăvărășia se cheamă „Oastea Domnului“, iar umilul preot ardelean poartă numele de Iosif Trifa, locuind la Sibiu. Două gazete sătești îi slujesc de arme pentru propagandă: „Lumina Satelor“ și „Oastea Domnului“.

Ajung acum la ceea ce mi se pare întru totul demn de luat în seamă.

Sunt și eu în grupa de credincioși dela București și iau parte decît adunările ce se fac.

Mai întâiu, voi observa că în această adunare sunt înfățișate, într-o frățietate de-o armonie desăvârșită, toate clasele sociale. Singur numai Isus poate „nivelă“ atât de armonios sgrunțurosul ogor al societății omenești.

Multe adunări de oameni, în lungul vieții, am cercetat, dar nicăieri ca în aceasta despre care vorbesc, nu am găsit o mai desăvârșită abnegare, o mai setoasă uilare de sine și de grijile cele cari aiurea alcătuiesc aproape întreaga viață a zilelor, — și o mai avansată cizelare a sufletului omenești. Aici, omul e dispus a iubi pe semen și a-l ajuta în suferință, — gata să amendeze pornirile cele rele, să și suprimă tot ce e necuviință, să se îndeparte de „zădarnicul sbucium al lumii“ și totuși să-și facă datoria lui pe deplin, — un curaj și o modestie din cele cari fac pe adevărații oameni, — o punctualitate în îndeplinirea datoriei, — o senină răbare la suferință, — o inimă deschisă pururi, pentru inima pururi deschisă a lui Isus, — și o pornire mereu neistovită în a ajuta cu vorba, cu sfatul, cu rugăciunea și cu banul pe fratele aflat în cumpăna suferinței. *Iar toți privesc „viața vieții de aici, prin „realitatea“ vieții de dincolo.* Ciasuri sfințite sunt cele

pe cari le poți petrece în tovărășia acestor „frați” creștini. Uiji de zădărnici, de răutatea cea crâncenă a oamenilor, — de așa zisele asupriți ale neegalității omenești. Bae de spiritualizare, — îmbucurări fără nume, Isus!...

Și mă întreb: ce este aceasta decât: „cultura” despre care vorbim, încă, o cultură de un ordin neîntrecut?!..

Când vom ajunge noi să avem cât mai mulți „frați” ca aceștia despre cari vorbim, nu vom fi făcut cea mai mare operă culturală din toate câte pot fi?

Fără îndoială!..

Iată corelația între cultură și credință, — iată roadele cari se pot ivi din fecundarea cât mai profundă a acestor două noțiuni.

(Va urma).

D I V E R S E.

Cum nu trebuie să se scrie.

În legătură cu articolul nostru de fond, revenim asupra adevărului atât de evident, dar prea puțin urmat, că **cel ce vrea să lumineze pe alții trebuie să se trudească să fie el însuși cât mai luminat.** Oricât de banal și de cunoscut ar fi acest adevăr, repetarea și accentuarea lui nicio dată n'ar fi de prisos, pentru că în realitate lucrurile nu se petrec chiar așa precum ar trebui.

S'a putut observa, desigur, cum unii dintre noi — sunt indivizi de aceștia și printre celelalte categorii de intelectuali, dar noi ne ocupăm aci numai de unii dascăli, — cari dacă mușluiesc ceva prin 2—3 cărți — mai mult din dorința de a fi la modă, decât dintr'o necesitate lăuntrică, — își închipue că cine știe ce grozavă treabă au făcut! Și atunci încep să priviască lumea... din balon. Din fraze de neamul „beției de cuvinte”, pe cari le întrebuințează fără să le înțeleagă, își alcătuiesc un limbaj specific al lor, obscur, de multeori confuz, ba câteodată stropșesc în expresii de balamuc biata limbă românească. Și dacă încerci să cauți în spusele lor ideea, nu găsești nimic, decât că... bat apa'n piuă.

Mai mult: își etalează chiar în publicitate elucubrațiile lor pocite. Ei își închipue că vorbăria confuză și schimonosită, împănată cu cuvinte umflate întrebuințate deandosele, le dă un aer de superioritate. Se înșeală. În ochii celor „săraci cu duhul” poate le reușește acest truc. (Este și aceasta un fel de manevră de parvenire, de răsbire la suprafață fără muncă și fără merite, simptom caracteristic vremilor tulburi de

astăzi). În ochii oamenilor cu judecată însă, acești „publiciști” din care ieșe ignoranța și grandomania chioară, nu reușesc decât să se facă et de ridicoli.

Deschidem aci o paranteză. Colegilor nostri, îndeosebi celor tineri, ne mai încă, le dăm sfatul să se feriască de a cădea în această greșeală, care este srică nu numai lor individual, dar și reputației dascălești. Omul onest-dascălul trebuie să fie onest — nu caută să se arate lumii altfel, decât cum l-a dat D-zeu. Reputația, statornică, nu se poate câștiga prin arti ci numai prin calități reale. Lumea, oricât de târziu, va sfârși prin a re noaște aceste calități, fără să fie nevoie de îmbulzire. Iar rangurile și o rurile câștigate prin fraudă, repede, tot așa de repede se vor pierde, a gând totodată și disprețul binemeritat asupra mistificatorului. Exemple au și încă foarte cunoscute. Să căutăm să ne tolosim de învățămintele ce le prezintă viața însăși:

Închidem acum paranteza și revenim la obiectul nostru. În cele un toare prezentăm niște dovezi de felul cum se prezintă ignoranța înfumu atunci când caută să se afișeze în publicitate. Iată, de pildă, ce găsim tr'o revistă, organ de publicitate al unei asociații dascălești*):

„Dumnezeu ne-a luat un an pentru vecinicie, din *viața noastră ascendență*, puterea lumească ne-a lipsit de cei mai necesari *pilaștrii*, ai *ascendenței organice*, *viața noastră contrariată*... Or, ceea ce a rânduit Cerul, este o perfecțiune în sine, mințindu-ne noi, din experiența unui an, cu care am îmbătrânit alături, iar rând pământului, este în polul ei opus, învățându-ne ignoranța ucigătoare de lumină și progres. *Este ebionitismul național* în desfășurarea lui crudă și fără iertare”.

...În fața acestei realități, înfiripate nu din incidentalul unei vieți, care nu e cumetă să ne fie prietenă ci din firescul sguduitor al unui *regres metodic***), în da niul moral al vieții, ce personalitate combatantă și comprehensivă înseamnă învăț satelor și *instituția lui*, când în întreg complexul lor, (al cui?) nu sunt altceva, o osânda unei milogeli degradatoare și *sacrificiul pasivității de constrângere*?!”

Foarte profund! Atât de profund, încât dacă am traduce în limba obișnuit ar ieși cam așa:

Frunză verde lemn cioresc

Ține-l, Doamne, pe badea

Mă trezii pe deal în bală!

...„nu vrem să ne părăsim pe noi, în evoluția gândirii și a materiei, din ne-am făurit un crez de luptători”.„rezorturile avântului creator sunt tot date oficiale”...

Sărmanele rezorturi ale avântului! În adevăr, au pățit-o rău de tot, au fost demontate... și încă oficial! Dar situația este cu mult mai gra

*) Sublinierile le-am făcut noi.

**) Când cazi din vârful scării, nu știi dacă mai ai timpul să întrebuințezi vreo metodă de cădere. (N N.)

dacă se 'ntâmplă să fie demontate — natural, nu oficial — rezorturile creierului. În cazul acesta, în loc să ne înfigem „pilastrii ascendenței organice” în „viața noastră ascendentă”, ne pomenim cu gâtul frânt tocmai în „ebionismul național”. Nu-i așa?

„Mortalitatea rămâne mereu o supremație numerică, a unei primejdii de ne-bănuită încercare.”

„Dascălii noștri, de ce să nu fie o standardizare a intelectului și a sentimentului lor creator și a realizărilor de stil mare.”

...„să-i încadrăm în sufletele noastre, recunoștința cea mai de onoare, iar în ierarhia sbuciumului și a realizărilor dascălești, să revărsăm din potirul scump al cugetării și al sentimentului nostru neprihănit, îmbrățișările razelor de lumină și de iubire, pentru cel mai de frunte loc, care este eluat de...” etc.

Adică: pentru locul cel mai de frunte să revărsăm din potirul cugetării și al sentimentului în ierarhia sbuciumului îmbrățișările razelor de lumină și de iubire. Noi credem că în timpul acestei operații ar fi prudent să se pună dedesubt o strachină, ca să nu cadă pe jos nici un strop din aceste prețioase îmbrățișări când le turnăm din potir în ierarhie!

Câteva expresii: „majestatea întunecului”, „răsvățirea istorică a sbuciumului asupra haine”, „la stăruințele sale fără obstacol”, „îndrituire spre superioritate”, „contribuție irezistibilă”, „preocupare imperioasă”, „prosperitatea organică a vieții obștești”, „sentiment de pătrundere filozofică”, „incepător cu luna Aprilie”, „inclină statornic spre amputațiile unei gândiri sedentare și malițioase,” etc.

Ortografie: „să comportă,” „să i-a loc,” „vre'un.”

Titlul unui articol: „O prigoană organică”.

Deci: prigoană organică, ascendență organică, prosperitate obștească organică, — toate sunt organice, inclusiv infirmitatea cerebrală a autorului.

Și mintosul care „scrie” astfel, are pretenția arogantă de a fi scris inteligent și românește și temeritatea de a învinui pe alții de „gândire senilară” (expresia lui)! Mai rar atâta... oare inconștiență, ori lipsă de vraz? Probabil că cititorii și conducătorii revistei amintite nu citesc nici măcar ineptiile și acrobațiile de frazeologie goală cu cari el le înșană atât abundent revista, căci altfel de mult l-ar fi măturat... la coș. Și-i păcat o revistă dascălească să fie lăsată la cheremul unui individ cu „rezor-e demontate,” care o maltratează atât de barbar! Nu de alta, dar fiind a de reputația dascălească, va trebui să plătim toți — vinovați și ne-vați — oasele sparte. Și asta n'ar fi cu dreptate.

1.

Dacă spuneai numai „prosperitatea vieții obștești” și nu mai introduceai, inutil, și pe „”, ar fi fost prea clar, deci o primejdie de a nu avea aparență de profunzime (N. N.)

Cărți și reviste.

N. MĂRGINEANU: *Psihologia germană contemporană*. (Studii și cercetări psihologice publicate de Institutul de Psihologie experimentală, comparată și aplicată al Universității din Cluj. Tip. „Cartea Românească”. Cluj 1930. Prețul Lei 200).

În cartea dlui Mărgineanu ni se înfățișează, ca într-o oglindă, aspectul psihologiei germane contemporane. Dela *psihologia asociaționistă* (a lui Ebbinghaus, Mach, Ziehen, E. Müller) (p. I), — care consideră fenomenele psihice drept niște sume de elemente simple (senzații), asociate între ele după legi analoage cu cele din lumea fenomenelor fizice, (în filozofie teoria *atomistă* și *mecanicistă*), — prin „*directivele intermediare*” (ale psihologiei lui W. Wundt, Brentano, Stumpf, Lipps, Ehrenfels, Meinong, Husserl, Dilthey, Külpe), (p. II), — cari demonstreu (în special Ehrenfels, Meinong și Stumpf) că o percepție, de pildă, nu este numai o sumă de senzații, ci ceva plus față de elementele sale componente, — se face trecerea la *psihologia configurației* (Wertheimer, Koehler, Koffka) (p. III), — care concepe viața psihică ca o unitate funcțională, alcătuită nu din asocieri de elemente atomiste, senzațiile, (cari sunt pure abstracțiuni substantivate ale minții noastre” — pag. 112), ci din configurații.

Tot în p. III autorul ne înfățișează eidetica lui Jaensch, psihologia „spiritualistă” a lui E. Spranger etc., „directiva sintetică intermediară” reprezentată prin F. Kraus, „vitalismul” lui H. Driesch și R. Müller-Freienfels, psihologia personalistă a lui Stern, psihanaliza lui Freud, psihologia individuală a lui A. Adler, tipologia lui J. și caracterologia. Expunerea diferitelor directive este însoțită de aprecieri critice, care dovedesc o adâncă pătrundere din partea autorului.

În sfârșit în p. IV autorul arată factorii cari determină evoluția psihologiei științifice.

Referindu-ne din nou la articolul dela începutul acestui No. al revistei, ne mandăm cetitorilor noștri, cu toată căldura, atât cartea aceasta, cât și toate celelalte publicații ale Institutului de Psihologie din Cluj, cari s'ar putea cumpăra — cu folos — pentru fiecare bibliotecă școlară și pe cari — în acest scop — le anunțăm.

FL ȘTEFĂNESCU GOANGĂ: *Selecțiunea capacităților și orientarea profesională*. Prețul: Lei 60.

LIVIU RUSU: *Selecția copiilor dotați*. Prețul: Lei 130.

NICOLAE MĂRGINEANU: *Psihologia exercițiului*. Prețul: Lei 130.

LIVIU RUSU, L. BOLOGA, N. MĂRGINEANU, A. ROȘCA, D. TODORAN: *Psihologia configurației*. Prețul: Lei 100.

N. MĂRGINEANU: *Psihotehnica în Germania*. Prețul: Lei 60.

A. ROȘCA: *Măsurarea inteligenței și debilitatea mintală*. Prețul: Lei 140.

L. BOLOGA: *Psihologia vieții religioase*. Prețul: Lei 200.

Se pot comanda dela „Institutul de Psihologie” al Universității din Cluj, Regală No. 11, precum și dela librării.

Tot dela acest institut se pot comanda caete de teste, à 5 Lei bucata, pentru experimentări de măsurarea inteligenței, precum și „Instrucțiuni” (prețul 20 Lei) pentru aplicarea acestor teste.

*

I. Cădăria

„ȘCOALA ȘI VIAȚA”, revista Asociației generale a învățătorilor din România, găsește cu încredere în al II-lea an de existență.

Di D. V. Țoni, președintele „Asociației”, în art. „La începutul anului al doilea”

să spună ce *trebuie* să devie „Școala și Viața“, încheind: „S'o înconjurăm deci cu tot mai multă înțelegere și iubire, să-i sporim neconținut puterile materiale, s'o alimentăm cu ce e mai bun în gândirea noastră și ea va deveni aceea ce sperăm și credem: o strălucită manifestare a spiritului învățătoresc“.

„Copilul colectiv“, în românește de dl Ion Ciorănescu, este o zugrăvire a orbecăielilor în cari se sbuciumă educația paradisului de peste Nistru. Copilul, dela apariția primelor sentimente, excitații, și mișcări reflexe, cu venirea celor mai firave înceturi de activitate cerebrală este prins în corsetul colectivismului

Pedagogia sovietică voește să facă din copil un „luptător statornic pentru idealul clasei muncitorești și un versat constructor al societății comuniste“. În sensul acestor creșteri, locul primordial îl are, în instrucția elevilor, lectura romanelor aventuroase și utopice. „Cartea producției“ introduce — de timpuriu — copilul în societatea muncitorilor.

Metodele de învățământ cele mai înaintate din țările burgheze pot să fie întrebuințate în toate școlile sovietelor, de orice grad, însă numai sub condiția expresă: de a amesteca cu acestea vrajba și cea mai înverșunată luptă de clasă, presărând-o cu specificul vieții comuniste.

Claselor sânt colectivități libere, de sine stătătoare, cu o desmătată autonomie în conducere. Copiii, mai peste tot, ei singuri își hotărăsc programul, felul lecțiilor mersul învățăturii etc...

„Regina“, de Dl Al. Lascarov-Moldovanu, este din cale afară de pilduitoare. Se istorisește — așa cum știe Dl Lascarov-Moldovanu, — un episod petrecut între Regina Maria și colosul muscălimii pe vremea retragerii dela Iași. Numai din puțin — și asta datorită comportății Augustei Regine, — acest episod nu a alunecat pe poavărnișul celei mai crude drame.

„Etnografia satului“, după d. S. Mehedinți, găsește că o parte din satele noastre și-au păstrat viața lor de odinioară: satele arhaice; altele, ce-i mai sfâșietor, sau modernizat urbanizându-și locuințele, părăsindu-și portul străbunilor și, odată cu aceasta, s'a deschis mormântul industriei casnice

Satul neatins de furia modernizării, rămâne pentru Neamul Românesc, cel mai bogat izvor de energii creatoare; iar nicidecum orașul înstrăinat. Către acest sat plin cu tradiții strămoșești trebuiesc îndreptate puterile noastre înfăptuitoare. Fieștecare copil trebuie educat în spiritul sănătos al tradiției strămoșești. Pedagogia „națională“, în acest chip, va înlocui pedagogia „internațională“, care, în multe privințe ne-a dat de cap.

„Biologia copilului“, note rezumative după o conferință a d. Vladimir Ghidionescu, consideră copilul ca o realitate biologică, nu, cum se credea înainte, ca o entitate metafizică.

Creșterea copiilor marchează mai multe epoci: 1. Epoca copilăriei neutrale, 2. Epoca copilăriei bisexuale, 3. Adolescența, 4. Pubertatea, 5. Maturitatea, fieștecare epocă însemnând o covârșitoare importanță pentru educație.

Această creștere se face sub imperiul unei legi cu două faze: una de reculegere și alta de extensiune.

Educația, ținând seamă de fluctuațiile acestor curbe de creștere și stagnare, se va acomoda cerințelor organismului necăutând a împovăra acea facultate care se află în reculegere. Etc..

I. P. Crivăț.

FRĂMÂNTĂRI DIDACTICE, Focșani, An. VII. No. 2, — revista învățătorilor din j. Putna — face următoarea apreciere asupra revistei noastre: „Școala Vremii“.

Arad. An. II. No. 1—2. La granița apuseană a țării, această revistă, preocupată de problemele pedagogice ale timpului, umple un gol simțit. Dovadă că a răspuns *adânci necesități culturale*¹⁾ e simpatia cu care o înconjoară dascălii de toate categoriile. În acest număr, semnează dnii: I. Nisipeanu, I. F. Buricescu, Al. Lascarov, M. dovanu, Fl. Șefănescu Goangă, precum și harnicii învățători ai Aradului". Mulțumim fraților focșăneni pentru această măgulitoare apreciere, care este pentru noi un preț însemnat la muncă stăruitoare.

"ȘCOALA BĂNĂȚEANĂ", din Timișoara, face și ea „aprecieri" asupra noastră. În No. 4 (An. XI), cu prilejul apariției noastre, ne întâmpină astfel: „Revistele arădane s'au dovedit până azi de scurtă durată", ceea ce nu e altceva decât exprimarea deghizată a unei dorințe, pe care caută să și-o ascundă adăugând că ne „dorește" viață lungă. În No. următor (5) însă, sentimentele dlui Ludovic Ciobanu, redactor revistei față de noi se manifestă clar de tot. Dsa, căutându-ne vină cu orice preț, ne spune că suntem minori, malițioși, orgolioși, „oameni vechi", „înțorși împotriva vremii", că la noi „nu se știe ce este solidaritatea", ci numai „luptele incisive, fratricide", — pe când în „formidabila asociație bănățeană" este raiul armoniei, „mijloace materiale", „virtuți creatoare", cu alte cuvinte: acolo de toate, iar la noi nimic. Și atunci, spune dl Ciobanu, „redactorii revistei Școala Vremii se supără (?) pe noi, dacă în *primul* (subliniat de dl C.) sunt suprimați cu condeie cu tot, de mizeria disensiunilor fără hotăr". Iată-ne deci suprimați — fără s'o știm — de condeiu dlui Ciobanu, care spune (în nr. 4) că ne „dorește" viață lungă! Și toate acestea pentru un motiv banal: dicol, care nu privește de loc revista noastră. Dacă dl Ciobanu are ce are cu unii dintre noi, nu înțelegem de ce ar vrea să ne „suprime" revista?

Dar cu toate că s'a grăbit să ne declare morți înainte de a fi murit, totuși dl C. își exprimă dorința de a intra în polemică cu noi, (polemică „de bunăcredință") — spune dsa, ba ne dă și lecții de... cum să muncim și cum să ne sacrificăm! Nu însă nu ne prea dămirim cum ar putea polemiza cineva cu morții; iar cât privește „bunăcredința" dlui C, suntem pe deplin edificați.

De altă parte chiar dacă am vrea să urmărim învierea dlui Ciobanu, n'am putea s'o facem și pentru motivul că noi nu știm scrie decât românește, iar dl Ciobanu nu știe decât... *chinezeste*. Noi nu putem înțelege ce va să zică, de pildă, „*prigoana organică*", sau „*pilastrii ai ascendenței organice din viața noastră contrarietă*", „*sacrificiul pasivității de constrângere*", ori „*a înclină statornic spre amputațiile gândirii sedentare*", etc. Nouă ne lipsește „*sentimentul de pătrundere filozofică*" dlui Ciobanu. Și așa nu ne putem înțelege.

Dacă totuși suntem constrânși să scriem aceste câteva șire, n'o facem pentru „polemiză" cu dl Ciobanu, ci pentru a arăta cititorilor noștri cine ne sunt „prietenii" și mai ales pentru a fixa documente omenești, caracteristice pentru moravurile din zilele noastre.

În „ȘCOALA ȘI FAMILIA DE MÂINE", București, An. III, No. 30, d-na Ana Vășian publică — cu unele modificări — art. „Cum putem apăra copiii de alcoolism?", pe care totodată ni l-a trimis și nouă, punându-ne pentru a doua oară în situația nu tocmai plăcută de a părea că copiem articole apărute aiurea. Aceasta numai în treacăt. De altceva însă vrem să ne ocupăm aci.

¹⁾ Sublinierea este a noastră.

²⁾ Sublinierea este a noastră.

În introducere — care lipsește¹⁾ din articolul trimis nouă — d-na Vațian spune că unii învățători „fac pe supersavanții în materie de educatori, scriind articole kilometrice despre „psihologia experimentală“ cu citații și paracitații, în timp ce tineretul moare turmentat de băuturi spirituoase în șanțurile șoselelor, în duhoarea crâșmelor, cântând pradă poftelor nesățioase ale urmașilor (adecă: pofta ale urmașilor!) lui Iuda“.

Acum, întrebăm noi, este oare un păcat că învățătorii se ocupă cu „psihologia experimentală“ (pusă între ghilemete de d-na Vațian? Și dacă cineva se ocupă cu această știință, înseamnă că vrea „să facă pe supersavantul“? Iar cât privește citațiile, își poate închipui oare d-na Vațian un studiu fără documentație? Și încă: Oare pentru aceea „tineretul moare turmentat de beuturi... etc.“ fiindcă unii învățători se ocupă și cu psihologia experimentală? Oare calitatea de psiholog este incompatibilă cu aceea de propagandist al absteninței? Toate aceste întrebări nu pot avea decât un singur răspuns: Este foarte necesar ca înainte de a da ceva publicității să ne cumpănim bine gândurile și mai ales cuvintele.

Să ne dea voie d-na Vațian să credem că cea dintâi datorie a dascălului — fie el chiar și (și mai ales) propagandist antialcoolic — dacă își ia rostul în serios și nu e preocupat de gândul numai de a face sgomot în jurul său, este să-și cunoască elevii (ceea ce dealtfel admite și d-na Vațian în articolul d-sale, când vorbește de o „înțelegere perfectă a sufletului de copil...“), fără care cunoaștere nici educația și nici propaganda antialcoolică, care este tot educație, nu pot reuși. Ori, această cunoaștere a sufletului elevilor se poate face tocmai cu ajutorul psihologiei experimentale, pe care d-sa ar face bine să n'o huliască, ci s'o îmbrățișeze cu toată căldura, căci numai fiind bună psihologă, va putea fi și bună educatoare și bună propagandistă antialcoolică.

I. Cădariu

INFORMAȚIUNI.

DI V. P. Dumitrescu, institutor în București, ne roagă să publicăm în revistă informația că d-sa, în colaborare cu alți oameni de bine, a reușit să fabrice materialul școlar *Plastilina*, un produs cu mult superior în calitate față de cel străin și jumătate din prețul de vânzare al aceluia. Un kg. (diferite culori), în pachete de câte 50 și 100 kgr, costă 60 Lei. Adresa: „Plastilina Românească“ Str. Lacului No. 15 (Făgădău) București. Comenzile se expediază contra ramburs, iar transportul va fi suportat de cumpărător.

DI prof. G. Nica, din Iași, Str Muzelor N. 12, roagă pe toți învățătorii cărora ea trimis încă din Iunie 1928 câte o listă de subscripție pentru ajutorarea d-sale ca profesor orb, să-i inapoieze aceste liste, cu orice rezultat, cel mai târziu până la 15 Martie a. c., pentruca comitetul instituit pentru ajutorarea d-sale să poată face lichidarea. Totodată roagă să fie sprijinit cumpărându-i-se cele 6 vol. de planuri și compoziții, la 40 lei volumul.

Se scrie în gazete că s'au făcut intervenții să se achite la timp salariile învățătorilor și nu cu întârzieri de luni întregi ca până acum. Și se mai scrie că s'au dat făgădueli (!) de îndreptare, alcătuindu-se o comisie, care să cerceteze de urgență (!) cine sunt vinovații întârzierilor, ca să-i tragă la răspundere (!) O fi și asta... în teorie; în practică însă constatăm că sistemul înfometării dascălilor se perpetuează

¹⁾ și lipsește cu tălc

mereu, încât am ajuns — cu felul nostru de administrație — de râsul lumii. Searde și baba.... adevărat comisiunile se constituiesc mereu!

Poșta Redacției. Din partea dlui N. Mărgineanu, asistent la Universitatea din Cluj, primim următoarea scrisoare: „Mult Stimate Domnule Director, Prințule, rog, mii de mulțumiri pentru atențiunea Dv. de a-mi trimite prețioasa revistă pe care o editați... Vă urez din tot sufletul, ca drumul luat să-l continuați cu cât mai mult succes. Voiam să vă trimit și un articol pentru revistă. Tot timpul mi-e însă în minte o lucrare „Psihologia învățării,” care trebuie să intre la sfârșitul lunii la tipar, însă după terminarea ei însă o să-mi facă o mare plăcere împrejurarea de a traduce în fapt. Cu deosebită stimă, N. Mărgineanu”

Mulțumim călduros dlui Mărgineanu pentru urările de bine, pecum și pentru promisiunea de colaborare. Deasemeni așteptăm cu mare bucurie apariția noii de lucrări, pe care vom căuta să o utilizăm în folosul școlii din județul nostru

Poșta Administrației. Rugăm pe toți abonații, că dacă se întâmplă să le vină vreun număr al revistei, să ne anunțe, ca să luăm măsuri de îndreptare.

Dlui I. C. Demetrescu, inv. Gura Văii. La cererea d-tale te considerăm abonat. Ti-am expediat și ultimele 2 numere

Abonamente achitate în cursul lunii Februar a. c. Școala Normală de băieți, Arad, 250 Lei; dl Ioan Chivăran, profesor la Șc. Norm. de băieți, Arad, 100 Lei; dl Radu Petre, profesor la Șc. Normală Pitești, 100 Lei; dl Pavel Dîrlea, inv. șc. Arad, 100 Lei; dl Lazăr Igrășan, subrev. șc. Arad, 200 Lei; dl Eugen Spîrlea, subrev. șc. Arad, 100 Lei; dl Ioan Ghebeles, inv. Pecica, 200 Lei; dș Irma H. inv. Sederhat, 200 Lei; dș. Cornelia Mureșan, inv. Târnova, 100 Lei; dl Francisc Dautner, inv. Macea, 100 Lei; dl Petru Wolmann, inv. Macea, 100 Lei; Șc. prim. No 17 Arad, 89 Lei; dl Toma Sirca, inv. Mănerău, 200 Lei; dș. Sofia Rariu, inv. Șicula, 100 Lei; dl Romul Ponta, inv. Șepreș, 100 Lei; dl Carol J. inv. dir. Turnu, 200 Lei; Școala primară de stat, Chereluș, 200 Lei.

COMUNICĂRI OFICIALE.

Rev. Șc. Arad, No. 226/1931. Toți învățătorii de stat și confesionali, care au prestat jurământul de fidelitate către M. S. Regele Carol II, sunt invitați să se prezinte la Revizoratul Școlar din Arad pe ziua de 2 Aprilie 1931 pentru prestarea jurământului. Revizor școlar P. Dîrlea.

Idem, No. 485/1931. Învățătorii obligați a se prezenta la examenul de admitere, pe timpul acestui examen au concediu din oficiu, ne mai fiind nevoie să întru teze cereri de concediu, ci numai un raport în care să anunțe că se prezintă la examen și să arate că cine îi suplinește.

Dir. Min. VII Serv. Instr. Timișoara, No. 3462, 1931. Examenale de învățământ grad. II au fost amânate pe 1 Oct 1931, cu ord. Min. 27927/1931. Șeful Serv. Evuțian.

Idem, No. 1714/1931. S'a remarcat că la aproape toate școalele maghiare se întrebuințează manuale ediții vechi, cari nu mai corespund situației actuale. În temeiul ord. Min. No. 160618/1930 se pune în vedere tuturor școalelor maghiare să ia măsuri pentru punerea în concordanță a acestor manuale vechi cu noua programă, înmânându-le apoi Ministerului spre aprobare. În viitorul an școlar sub nici un motiv nu se vor mai tolera vechile manuale.

*

Idem, No. 3032/1931 Se comunică ord. Min. Instr. Dir. Gen. Inv. Primar, No. 12153/1931. Se face cunoscut că decizia ministerilă No. 137.521/1930, prin care se recunoaște stagiul pentru înscrierea la examenul de definitivat, dela data numirii în mod provizoriu la o școală rurală, nu e obligatorie pentru învățătorii provizorii.

*

„Crucea roșie”, filiala Arad, No. 5/1931, roagă pe toți învățătorii din orașul și județul Arad să țină cu elevii câte un mic festival în folosul copiilor săraci, cari urmează a fi trimiși vara la băile de mare și la colonia de vară a filialei Incassările să se trimită Revizoratului, de unde vor fi transpuse „Crucii roșii”.

*

Cercul de Recrutare Arad, No. 3409/1931. Către Revizoratul școlar Arad Avem onoare a Vă comunica că la Ministerul Armatei, Direcția Gazelor, a luat ființă revista „Antigaz”. Această revistă s'a înființat cu scopul de a arăta pericolul războiului chimic precum și mijloacele de apărare contra lui. Cum aceasta este o revistă de specialitate și cum numai în această revistă se găsește tratată pe larg și precis toată evoluția armei chimice și cum noile probleme privesc nu numai armata, ci întreaga populație civilă, — cu onoare Vă rugăm să binevoiți a aduce aceasta la cunoștința întregului corp didactic și a-l povățui să se aboneze la această revistă. Cum mulți dintre domnii învățători sunt ofițeri de rezervă, îi privește de aproape. Mai mult, dânsii stând în strâns contact cu populația dela sate, pot ține conferințe și da îndrumări populației asupra unui eventual războiu chimic și asupra mijloacelor de apărare Comandantul Cerc. Recr. Arad: Colonel H. Laugier; Șeful biroului mobilizării: Căpitan Barbu. Abonamentul: 160 Lei anual pentru particulari, 300 Lei pentru biblioteci A se adresa direct Min. Armatei Dir. Gazelor.

*

Min Instr. Dir. Inv. Primar No. 16317/1931. Ministerul de Interne împreună cu Min. Agriculturii au ordonat organelor administrative să ia măsuri pentru curățirea pomilor de omizi și a ogoarelor și izlazurilor de mărăcinișuri. Învățătorii să dea tot concursul autorităților comunale, explicând și sfătuind atât pe elevi în școală, cât și pe săteni prin conferințe populare, să-și îngrijiască pomii și ogoarele în conformitate cu instrucțiunile ce li-se dau; să hotărască o zi când împreună cu elevii să curețe omizile și alți paraziți de prin livezi, îndemnându-i să facă tot astfel și acasă.

*

Dir. Min. VII. Serv. Instr. Timișoara, No. 3759/1931. Examenul de definitivat pentru învățătorii din jud. Arad și Bihor se ține la școala normală de băieți din Arad, începând din 15 Martie a. c. ora 8 dimineața. Taxa examenului, 100 Lei, se plătește la direcțiunea școlii normale.

D.
Teodor Mavris,
profesor
Arad-Gege

Str. Basarab Vrolo N° 22.